

‘මා නිවැරදි පැහැදිලිකම’ - නො නැවත ඉදිරියට යවු

60 වන කාණ්ඩය	බු. ව. 2561 වස් මස පුර පසළොස්වක ද වස. ව. 2017 ඔක්තෝම්බර් 05 වන ද	06 වන කලබ
---------------------	---	------------------

රටට
පිපෙන
මල්

ලොවේ ඉතා සුවඳැති	මල්
පියකරු සුමිඳුරු	සුළුකල්
රටට පිපෙන මල්	මහකල්
ප්‍රමා පෙළ ම වෙති	හැමකල්

ප්‍රමා පෙළට වැඩි	දනයක්
ප්‍රමිතින් හට වැඩි	ඉසුරක්
නොමැත ප්‍රමා පෙළ ම	මිසක්
ඔවුන් රැකුම මහ ම	පිහක්

පා මුදු - මෙත් - කුලුණු	ගුණය
රකිමු අපේ මහරු	දනය
සඳුම් කලණ මිතුරු	විනය
රටට නොවන ලෙස මතු	ණය

- *අනැඳ*

බෞද්ධ ළමයාගේ දූෂ පිළිවෙත

ශීර් ව්‍යවහාරාධාරණි ව වැඩ ව්‍යුහ

අපවත් වී වදාළ අභිප්‍රාප්ත නාභද චාරිත්‍රාණන් වහන්සේ විසිනි.

(අතිපූජ්‍ය නාරද මාහිමිපාණන් වහන්සේගේ 34 වන ගුණ සමරුව නිමිත්තෙන් ද සිරි වජිරාරාම දහම් පාසලේ සියවස් සමරු ජයන්තිය සම්මත් කරනු පිණිස ද මේ ලිපි පෙළ පළ කරනු ලැබේ.)

කුඩා දරුවෝ මවුපියෝ වන්නාහ. එහෙයින් දරුවන්ගේ හැදීම මවුපියන්ගේ හැදීම වේ.

දරුවෝ ඉටි පිඬු වැනියහ. ඉටි මොළොක් බැවින් තම හට කැමති රුවක් එයින් සැදිය හැකි ය. එසේම කුඩා දරුවන්ගේ සිත මෘදු බැවින් පහසුවෙන් ඔවුන් සදා ගත හැකි ය. අසන දේ ද ඔවුන් සිත්හි හොඳින් තැන්පත් වෙයි. කුඩා කල සිත්හි වපුළ බීජ ලොකු වූ කල වැඩෙයි.

එහෙයින් මවුපියනට වස්තුව වූ දූ දරුවන් හැදීමෙහිලා වඩාත් උත්සාහවත් විය යුතු ය. සැලකිල්ලක් දැක්විය යුතු ය.

අප හොඳ දරුවන්ගේ ගුණදම් දියුණුව පතා දූෂ පිළිවෙතක් මෙහිලා කියමි. කවියෙන් හේ මෙසේයි:

1	උදය ම නැඟිට තිසරණ පන්සිල්	ගනිමි
	අලුයම සවස හැම දන හට මෙන්	වඩමි
	සමපෙම යොමා කහටත් නිසි මෙහෙ	කරමි
2	එලෙසම කෙසෙත් කිසිවකු වත් නො ම	පෙළමි

3	බැණ වැදුණත් කිසිවකු සිත නො	රිදවමි
4	අසරණ හැම සතන් හට මම වහල්	වෙමි
5	මවුපිය ගුරුන් සහ වැඩිහිටියනට	දැමි
	ගරු බුහුමනින් නිතොර ම මම	දවසරිමි
6	කහටත් මමි කරදරයක් නො	වමි වා
7	කුලුණින් දෙන ඔවා බස්	පිළිගනිමි වා
8	පර දොස් නො ව පර ගුණය ම	සොයමි වා
9	දිවි හිමියෙන් දුම් මත් පැන් නො	බොමි වා
10	ඉතා පිරිසුදු ව මම නිතොර ම	වෙසෙමි
	වීර ගුණෙන් වැජඹෙන්නට තැත්	කෙරෙමි
	දිනෙන් දින ම පින්කම් කොට පොත	ලියමි
	පුරා මෙ ගුණ සොඳ බොදු ළමයෙක් ම	වෙමි

1 උදය ම නැඟිට කිසරණ පන්සිල් සමාදන් ව මෙන් වැඩිම

හොඳ දරුවා උදය ම පිබිදිය යුතු ය.

දරුවන් ගේ වයසේ හැටියට උදය 5 ට හෝ හයට නැඟිටීම මැනවි. අසනීපයක් නොමැතිව දවල් වන තුරු කම්මැළි ව නිදා ගැනීම නො මැනවි.

උදය 5 ට නැඟිටිනු කැමැති නම් නිදනට පෙර 5 ට නැඟිටිමි යි ඉටා හිසට සෙමින් පස් වරක් ගසනු. හයට නම් හයක් ගසනු.

නැඟිටි කෙණෙහි ම හැකි නම් මුව සෝදා ගන්න. එසේ නොහැකි නම් පසු ව මුව සෝදා ගත හැකි ය.

ශිෂ්‍ය නිවාසයන්හි වෙසෙන සිසු පිරිස එහි නියමයනට අනුව ක්‍රියා කළ යුතු ය. උදෑසන ම නැඟිටි දරුවා ඇඳෙහි හෝ පැදුරෙහි නිසි ලෙස වාඩි විය යුතු ය.

පිරිමි දරුවා පිළිමයක් මෙන් පා දෙක බැඳගෙන බද්ධපර්යංකයෙන් වාඩිවීමට උත්සාහ දරන්න. එසේ වාඩිවීමට කුඩා කල ම පුරුදු විය යුතු ය. පුරුදු වූ කල එසේ හිඳීමෙන් පහසුවක් මිස අමාරුවක් සිදු නොවේ.

ගැහැණු දරුවා පා දෙක පිටුපසට නමාගෙන වාඩිවීමට උත්සාහ දරන්න.

පහසු ලෙස එසේ වාඩි වී වමත මත දකුණත තබා පපුව කෙළින් තබාගන්න. බෙල්ල නැමෙන්නට නො දී නැහැයේ කොන බලන්නාක් මෙන් දෙරියන් හමාරකට වඩා නොබලන්න. ඇස් දෙක බාගයට වසා ගැනීම මැනවි. ඇතැම්හු ඇස් දෙක වසාගැනීමට කැමැති වෙති. එසේ වූ කල නිදා වැටීමට ඉඩ ලැබේ. ඇතැම් විට නොදැන ම කටින් කෙළ ද වැගිරේ.

මෙසේ මුළු කය ම තැන්පත් කොට දොහොත් මුදුනේ හෝ නළලේ තබාගෙන තේරුම කල්පනා කෙරෙමින්, ඉක්මන් නැතිව, තරමක් ශබ්ද නගා, නමස්කාර පාඨය කියා තිසරණ පන්සිල් ගත යුතු ය. කුඩා ළමයින් විසින් “අඹුන්මවරියා වේරමණි සික්ඛාපදං සමාදියාමී” කියා තෙවන සිකපදය සමාදන් වීම මැනවි.

පන්සිල් සමාදන් වීමට වඩා රැකීම ප්‍රධාන බව සිතිය යුතු ය. පන්සිල් සමාදන් වන්නේ රැකීම පිණිස ය. ඇතැම්විට සිකපද කැඩෙන්නට පිළිවන. එසේ වුවහොත් නැවැත නොකඩන්නට ඉටාගත යුතු ය.

හොඳ ළමයි සතුන් නො මරති. සතකු බිහිවීමට ශක්තිය ඇති බිජුවට පවා නො බිඳිති.

සොරකම් නො කෙරෙති. යමකුගේ බඩුවක් අවුලා ගත්තත් හිමියා සොයා දෙති. ගෙදර දී පවා රහසේ ගැනීමට ඉඩ ඇතත්, මවුපියාදීනට අයත් මුදලක් හෝ බඩුවක් සොර සිතින් නො ගනිති.

පිරිසුදු ළමයි තමන්ගේ වර්තය වඩාත් පිරිසුදු කරගනිති. මිශ්‍ර පාඨශාලාවක ළමයි නම් වඩාත් හොඳට හැසිරෙති.

ඇත්තට ගරු කරන හොඳ ළමයි සිහිනයෙන් වත් බොරු නො කියති. වරද කළත් එය තව බොරුවකින් නො සඟවා පිළිගනිති. තමන්ගෙන් අසනට ද පෙර මවුපිය ගුරුවරාදීන් වෙත ගොස් සිදු වූ වරද කියා කමාව අයදිති.

හොඳ ළමයි කිසිකලෙක මත් පැන් නො බොති.

මේ පන්සිල් හොඳ දරුවනට පහසුවෙන් රැක්ක හැකි ය. ඇතැම්විට විහිළුවට බොරුවක් කියන්නට පිළිවන. එවැන්නකු දු නොකීමට සිතට ගන්න.

බෞද්ධ ළමයා දැන් සිල්වක් වී හැමදෙන හට මෙන් වඩයි.

තමන් දන්නා ලෙස මෙන් වැඩීම මැනැවි.

මම සුවපත් වෙමිවා, නිදුක් වෙමිවා, නිරෝග වෙමිවා !

මා මෙන් සියලු සත්ත්වයෝ සුවපත් වෙත්වා, නිදුක් වෙත්වා, නිරෝග වෙත්වා !

යන ආදී වශයෙන් මෙන් වැඩීම කළ හැකි ය.

“දුක්ඛප්පත්තා ච නිද්දුක්ඛා
භයප්පත්තා ච නිබ්භයා
සොකප්පත්තා ච නිස්සෝකා
හොන්තු සබ්බෙපි පාණිනෝ”

දුකින් පෙළෙන සත් දුකින්	මිඳෙත්වා
බියෙන් වෙසෙන සත් බිය නැති	වෙත්වා
සොචින් තැවෙන සත් සොම්නස්	වෙත්වා
නිතින් මෙ හැම සත් සුවපත්	වෙත්වා

යන ආදී වශයෙන් ද මෙන් වැඩිම මැනැවි. අවකාශ ඇතොත් තේරුම කල්පනා කොට කරණිය මෙන්ම සූත්‍රය ද කීම මැනැවි. මෙන් වැඩිම පමණක් නොව කාහටත් සම මෙන් සිත යොදා හැකි ලෙස උපකාර කරනට උත්සාහ දරන්න.

සිතින් මෙම ක්‍රිය වඩා ක්‍රියාවෙන් එය පෙන්වන්න.

ඒ ඒ දිනයෙහි ඉඩ ලැබුණු ලැබුණු කෙණෙහි මෙම ක්‍රිය ක්‍රියාවෙහි යොදවන්න.

සියලු දෙනා තමන්ගේ සහෝදර සහෝදරියන් මෙන් සිතනට පුරුදු වන්න. හැම දෙනා මනුෂ්‍ය ජාතියට අයත් දරුවන් මෙන් සිතන්න. එවිට ජාති හේද, කුලහේදාදිය නිසා වෙන් නොවී හැමදෙන සමඟ සමඟියෙන් විසිය හැකි ය. ආගමක් නිසාවත් හේද වීම නො මැනැවි. තම හට කැමැති ආගමක් ඇදැහීමට තම හට නිදහස තිබිය යුතු ය. බුද්ධ ධර්මය අනුනට බලයෙන් නොදෙනු ලැබේ. බුද්ධ ධර්මය පිළිගැනීමට අනුනට බල නොකරනු ලැබේ. අබ්‍යෝධයනට ද බ්‍යෝධ දරුවන්ගේ විරුද්ධකමක් නැත. බ්‍යෝධ දරුවනට මෙන් අබ්‍යෝධ දරුවනට ද සම මෙන් සිත පතුරුවන්න.

මුළු ලෝකය ම තමන්ගේ මවු බිම ය. සියලු ලෝවැසියෝ තමන්ගේ සොහොවුරු සොහොවුරියෝ වෙත්. මෙසේ අප හට සිතිය හැකි නම් ඉතා ප්‍රීතියෙන් මෙලොව විසිය හැකි ය.

එසේ සිතීමට, එසේ විසීමට හොද බ්‍යෝධ ළමයා උත්සාහ දැරිය යුතු ය.

මේ පළමු පිළිවෙත පිරිමෙන් බ්‍යෝධ ළමයාගේ ආගම හක්තිය වැඩේ. ධර්මානුකූල ප්‍රතිපත්තිය ද දියුණු වේ.

ලබ්‍හ කලබ් හා සබ්‍රඤ්ඤ

දුනී දූෂ ගැනීම

හංජනී සමච්චාකථ නැන්ද විසිනි

පූජ්‍ය ගීය කලබ් හා සබ්බඤ්ඤ...

ගියවර අපි කතා කර කර හිටියෙ අපේ දෙයක් කවුරුන් විසින් හෝ නොකියා ගත්තම අපට දැනෙන දුක වේදනාව ගැන තේද? අද එතන ඉඳල ඉදිරියට යමු.

ඉතින් මෙහෙම දෙයක් වුණාම ඊළඟට පුතාල දුල මොකද මේකට කරන්නේ? පුංචි දරුවො චිතරක් නෙවෙයි, ලොකු දරුවො චිතරක් නෙවෙයි සමහර වැඩිහිටි දරුවොත් ඉන්නවා, ඔය වගේ වෙලාවට ඒ දෙය හොරා ගන්න ඇතැයි කියල අනුමාන කරන කෙනාට වෙර කරන. “හොඳයි මටත් අවස්ථාවක් එයි නේ, ඔහොම ඉන්නකෝ මමත් දෙන්නම්” කියල පලිගන්නත් හිතනවා. ඒත් පුතේ මේ පහළ වෙලා තියෙන්නෙ වටිනා අවස්ථාවක්. ඒ ලැබුණු වටිනා අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන ගන්න, එයාගෙ මෝඩකම එයාට ඉඩ දෙන්නෙ නෑ. ද්වේෂය කියන කෙලෙස් හිතේ රජවෙලා රුකඩයක් වගේ නටවන්න හදනවා. ඒ නැටවීම පොඩ්ඩකට නවත්වලා අපේ බුදුහාමුදුරුවො කියපු බණ ටික, පෝය දවසට ඇහෙන බණ ටික, ආයෙත් මතක් කර ගත්ත නම් ලොකු නිධානයක් මතු කරගන්න අවස්ථාව ලැබෙනවා පුංචි දුවේ පුතේ.

අපේ බුදුහාමුදුරුවෝ අපට කියා දීල තියෙනවා නේ සංසාරයක් පුරා අපි එකතු කරපු ලෝභය, ද්වේෂය හා මෝහය කියන කෙලෙස් අපේ හිතේ මුල් බැහැ ගෙන තියෙනවා කියල. ඒවා තමයි මේ එක එක බාහිර හේතු දිගේ උඩට ඇවිල්ල නටන්නෙ, අපිවත් නටවාගෙනම. හොරා ගත්ත කෙනාටත් වෙලා තියෙන්නෙ ඔය දෙයමයි. එයත් උගුලෙ අහුවෙලා, දැඩි ලෝභය, තණ්හාව කියන කෙලෙස් සතුරට අහුවෙලා නැටවිලා. අසරණයි නේද? දැන් මේ මොහොතෙ නැතත්, කවදහරි හොඳ නරක වැටහුණු දවසට එයත් පසු තැවෙනවා. උගුලෙ අහුවුණු හැටි මතක් කර කර පසුව තැවෙනවා. තැවෙන්න තැවෙන්න එයාගේ හිත ඒ කෙලෙස් ගින්නෙන් දැවෙනවා. දැන් පුතාවත් නටවන්න හදන්නෙ කවුද? ද්වේෂය කියන හතුරා නේද? ඒ නැටවීමට අහු වෙන්නෙ නැතිව පොඩ්ඩක් සතියෙන්, සිහියෙන් බලාගෙන ඉන්න පුළුවන් නම් සිදුවෙන දේ දිහා, හිත ඇතුලෙ සිදුවෙන කලබලය දිහා, අමනාප සිතුවිලි දිගේ වෛරය මෝදු වෙන හැටි. අනිත් කෙනාට ගහන්න, බනින්න, පලිගන්න කියල පොළඹවන හැටි. ඔය ඊක දැක ගන්න පුළුවන් නම්, අපි ඒ උගුලෙ අහු වෙන්නෙ නෑ පුතේ.

ඕකට තමා ප්‍රඥාව කියන්නෙ පුංචි දුවේ පුතේ. ප්‍රඥාව තියෙන දරුවෝ දන්නවා, මේ කෙලෙස්වලින් දෙන ආවේගට, තල්ලුවට, පෙළඹවීමට යට නොවී ඉන්න, අහු නොවී ඉන්න, මොන තරමේ වීරියක් පෞරුෂයක් ඕනද කියල. අපේ මෝඩකම ඉස්මතු වෙලා මේ අත පය නටවන්න හදන, දිව නටවන්න හදන නැටවිල්ලට අහු නොවී ඉන්න මොන තරම් සංයමයක්, සංවරයක් ඕනද කියල. ඒ දන්නාකම නිසා ම, ඒ ප්‍රඥාව නිසාම, එහෙම බැරි කෙනාට ඒ දරුවෝ වෛර කරන්නෙ නෑ, අනුකම්පා කරනවා. "ඔය දේ කරන්න හොඳ

නැ ආයෙ කරන්න එපා” කියල සමාවත් දෙන්න පුළුවන් ගත්තියකුත් එයාට ලැබෙනවා පුනේ. එහෙම ලෝකයක් කොච්චර ලස්සනයි ද දුවේ පුනේ. අපේ දරුවන්ට පුළුවන් ඒ ලස්සන ලෝකය ගොඩනගන්න. ඒකට තමා දෙමාපියෝ පුතාල දුල දහම් පාසල් එවන්නෙ. දහම් පාසලේ හාමුදුරුවොත් මේ උත්සාහ ගන්නෙ ඒකටමයි පුංචි පුනේ.

සතිමත් වෙමු ද කියල ඇහුවෙ, ඔන්න ඔය සිදුවෙන දේ ගැන දැනුවත් වෙමුද? කියන එකම තමයි. ඒක එක පාරටම කරන්න අමාරු නිසයි ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වගේ අරමුණක් දීල, ඒ අරමුණේ හිත එකඟ කර ගන්න පුරුදු කරන්නෙ. එහෙම කාලයක් පුරුදු පුහුණු වෙන කොට, හිත වැඩ කරන හැටි දැන ගන්නවා. හිත ගාල කඩා ගත්ත මී හරකෙක් වගේ හතර අතේ දුවන්න හදන හැටි, තමන්ගෙ පාලනයෙන් ගිලිහෙන හැටි දැන ගන්නවා. ආසාවක් මතු වෙලා ඒක දිගේ ඇදන් යන හැටි, අමනාපයක් මතුවෙලා හිත කකාරවන හැටිත් එයා දකිනවා. තමා තුළින්ම අත් දකිනවා. හිත අසංවර වෙන කොට දැනෙන නොසන්සුන් බවත් අත් දකිනවා. ටික කාලයක් යන කොට, අසංවර වෙන සිත සංසුන් කර ගන්න හැටිත් තමන්ම ඉගෙන ගන්නවා. සංසුන් සිතක තියෙන නිවුණුබවත් අත් දකිනවා. තමන්ගෙ හිත මෙහෙම නම් අනිත් අයගෙ හිතත් මෙහෙම ම තමා වැඩ කරන්නෙ කියලත් එතකොට ඒ දරුවො දැන ගන්නවා.

ඒත් මුලින් ම හිත සංවර කරගන්න අමාරු බව බුදු හාමුදුරුවොත් දන්නවා. ඒ නිසා තමයි පන්සිල් පදවල පිහිටලා මුලින් කයයි වචනයයි සංවර කර ගන්න, පාලනය කර ගන්න කිව්වේ. අපි නිතරම ඉන්නෙ කෙලෙස් මඩ ගොහොරුවක පුනේ. විමසිලිමත් නොවුණොත් සිතුවිල්ලක් ගානෙ මඩේ එරෙනවා. පන්සිල්වල රැකවරණයෙන් විතරයි කොන්ද

කෙලින් කියාගෙන දෙපයින් හිටගන්න, ශක්තිමත් පදනමක් හදගන්න අවස්ථාව ලැබෙන්නේ. පන්සිල්වලින් කරන්නේ කයට හා වචනයට ක්‍රියා කරන්න සීමාවන් පනවලා, සංවර කරන එකෙනේ.

ඒ වගේම අපේ බුදු පියාණන් වහන්සේගේ නව අරහාදී ගුණවල තේරුම දැනගෙන, ඒවා නිතර නිතර මෙනෙහි කර කර, ඒ ගුණ පොඩ්ඩ පොඩ්ඩ අපේ ජීවිතේට එකතු කර ගන්න පුරුදු වුණොත්, හිත වැටෙන ඕනම වෙලාවක, ඒ කියන්නේ හිත ඇතුළතින් දෙන පෙළඹවීම නිසා හෝ බාහිර අයගෙන් ලැබෙන පෙළඹවීම නිසා හෝ කෙලෙස්වලට අහුවෙලා හිත වැටෙන ඕනම වෙලාවක, එල්ලෙන්න වාරුවක්, හැරමිටියක් ලැබෙනවා. ඒක මහා ශක්තියක් දුවේ පුනේ. ඒ ශක්තියෙන් එන ඕනම අභියෝගයකට මුණ දෙන්න පුළුවන් වෙනවා. ආයෙන් නිවැරදි වෙන්න පුළුවන් වෙනවා. අපි උන් වහන්සේ කියන විදියට සිල්වත් උණොත්, අපේ බුදුභාමුදුරුවෝ කවදකවත් අපිව තනි කරන්නෙත් නෑ, අතරමං කරන්නෙත් නෑ පුතා. එහෙම කරලා ප්‍රතිඵල දැනෙන දවසට, පුතාල දූලට දැනෙයි අදටත් උන් වහන්සේ ජීවමානයි කියල.

ඉතින් මේ වගේ හිත සංවර කර ගන්න දරුවන්ගේ ඒ සංවරකමට හැමෝම කැමතියි. ඒ සංවරකම, ඒ විනිතකම, ඒ නිවීම දකින හැමෝම එයාට හරි ආදරෙයි. එහෙම දරුවෝ දැකීමත් සතුටක්. දකින කෙනාගෙන් හිත නිවෙනවා. මේ කෙලෙස් ගින්නෙන් ගිනි ගන්නා ලෝකෙට සිසිල් පැන් තොටක් වෙන්න පුංචි දුවේ පුනේ.

අපේ පුංචි දූ-පුතුන්ට බුදු සරණයි...!

අපි සරබේ බොද්ධයන් වී ජාතිය ගොඩනගමු...!

යිරි වර්තමාන දැනම් පාසලේ ධර්මාචාර්යාණි
අනුලා ජ්‍යෙෂ්ඨලක චෛත්‍ය විසිනි

දේශපාලන නිදහස ලබා අඩ සියවසක් ගෙවා දමා ඇති අපට ජාතිය ගොඩනැගීමේ අවශ්‍යතාවක හඬ සිවු දිගින් ඇසේ. එසේ නම් අප ජාතියක් වශයෙන් ගත කරන්නේ පරිහාණී යුගයක බව අසතුවත් වුව ද පිළිගත යුතුව ඇත. එහෙත් උපන් මාතෘ භූමියට හදවතින්ම ආදරය කරන බොහෝ පිරිස් මේ රට කවදා කවුරුන් විසින් ගොඩ නගා විදැරිය බලා සිටින බව නම් සැබෑවකි. උගතුන්, වියතුන් මෙන්ම ජාතික හැඟීමෙන් යුත් නායකයන් ඒ සඳහා විවිධ මාදිලියේ සැලසුම් ඉදිරිපත් කර ක්‍රියාත්මක කළ ද අපේක්ෂිත අරමුණු කරා ළඟා වීම උගහටව ඇති බව නොරහසකි. රට සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් කෝටි ගණනින් ලබා ගන්නා විදේශ ණය ආධාර අපතේ යෑම හෝ ප්‍රයෝජනයට නොගැනීම පිළිබඳ වාර්තා සුලබ ප්‍රවෘත්තියි.

මෙවැනි තත්ත්වයක් උදා වීමට හේතුව කීම? භෞතික දියුණුව තුළ නොනිමි ගමනක යන බටහිර ලෝකයේ නවීන තාක්ෂණික වින්තනයන් වැලඳගනිමින්: ඒ අනුව සිතන පතන පිරිස, ජාතිය ගොඩනැගීමේ භාරදූර කාර්යය පිළිබඳ සිහින

මවන්තේද, ඒ අනුවම ඔවුන් නැවතී සිටින තැනට ඔබ්බෙන් සිතීමට ආත්ම ශක්තියක් අපට නැතිවා සේය.

හෙළ බිම ජනිත වූ මිනිසා සියවස් ගණනාවක් මුළුල්ලේ අඛණ්ඩව පැවති ශ්‍රේෂ්ඨ ශිෂ්ටාචාරයකට උරුමකම් කියන අද්විතීය ශිල්ප ශානයෙන් ද බුද්ධි මහිමයෙන් ද ආධ්‍යාත්මික ශක්තියෙන් ද ලොව අත් කවර ජාතියකටත් වඩා ඉහළින් තැබිය හැකි සැබෑ ශ්‍රේෂ්ඨයෙකු බව ඔවුනට අමතක වුවා වක් ද?

ඒ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය ගර්භාවට ලක් කර නිවට පරාධීන සිතිවිලි අතර මං මුළා කොට ජාතිය පරිහාණියට ඇද දැමුවෝ කවරහුද? ඒ බටහිර ආක්‍රමණිකයෝ ය. කෙසේ වුවද ඒ සියල්ල අතීතයට එක් වී හමාර ය. ඊ වැටුණ වලේ දවල් නොවැටී අපට අපේ කම දෙස විමසිලිමත්ව බලන්නට කාලය එළැඹ ඇත.

මහින්දාගමනයෙන් පසු වසර දෙදහසකට අධික ඉතිහාසය තුළ අපට අපේ මව්බිම පිළිබඳව ඔද වැඩෙන යමක් අසන්නට, දකින්නට, සිතන්නට ශේෂව තිබේද? ඒ අනෙකක් නිසා නොව උතුම් බුදු දහමින් පෝෂණයවූ නොවහල් චින්තනය තුළ ගොඩ නැගුණු අභිමානවත් ජාතියක් විසින් දේශයට දායාද කළ ධන නිධානයන් නිසා ම ය.

ලොව මව්න කරන්නට, ජාතිය ගොඩනගන්නට අද අපට අවශ්‍ය වී ඇති ශක්තිය හා බලය මෙන්ම ග්‍රමය අප සතුව ඇති බව වටහා ගනිමු. කෙසේද එය වටහා ගන්නේ?

දඹදිව පහළ වූ ගෞතම බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් පන්සාලිස් වසක් පුරා ලෝක සත්ත්වයා කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් දේශනා කරන ලද දහම ඒ අයුරින්ම දෙසන ලද බසින්ම නිසි කල්හි ග්‍රන්ථාරූඪ කළ අපේ මුරදේවතාවුන්

ජාතියෙන් සමූහගත ඇත. ඒ අසුභාර දහසක් ධර්මස්කන්ධයෙහි පහස ලද ශ්‍රී දළදා සමිදාණෝ අදත් අභිමානවත් ලෙස කන්ද උඩරට වැඩ වෙසෙති. ධර්මාවබෝධයෙහිදී සෙවණ දුන් ජය ශ්‍රී මහා බෝ සමිදුන් අබියස අදත් දස දහස් ගණනින් සැදැහැවතුන් මෙන්ම දෙස් විදෙස් රාජ්‍ය නායකයෝ පුද පූජා ගෞරව දක්වති. එදා මෙදා තුර බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙත පූජා කරන ලද මල් ගණන මෙතෙකැ යි කාට නම් කිව හැකිද? ජීවමාන බුදුරජාණන් වහන්සේ වැඩ වෙසෙන සේ සලකමින් රන්, රිදියෙන් කරවන ලද කරඬු තුළ මෙන්ම ලොකු කුඩා දාගැබ් තුළ වඩා හිඳුවා ගනිමින් පුද පූජා සත්කාර ලබන ශ්‍රී ශාරීරික ධාතුන් වහන්සේලා කී නමක් වැඩ වෙසෙත්ද? ලොව පුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ වෙනුවෙන් තැනී ඇති බුද්ධ මන්දිර සංඛ්‍යාව මෙතෙකැයි කිව හැකිද? ලොව පහළ වූ ඒ ආශ්චර්යවත් මිනිසා විසින් අවබෝධ කොට ගත් ගැඹුරු ධර්මයේ ආශ්චර්යය දැක රසවිඳ නිවීමට සැනසීමට පත් වූ කෝටි සංඛ්‍යාත ජනතාව අතර මේ හෙළ බිම උපන් මිනිසුන් ද බහුලව සිටි බව අමතක නොකරමු.

එසේ නම් මේ අසිරිමත් දහමින් අල්ප මාත්‍රයක් හෝ නොදැන ජීවත්වී මිය යෑම හෙළ බිම උපන් අපට තරම් නොවන බව තේරුම් ගනිමු. කරුණු වශයෙන් අසුභාරදහසක් වූ ධර්මස්කන්ධය විනය, සූත්‍ර හා අභිධර්මය වශයෙන් පිටක තුනක් ලෙස කොටස් කර එම කොටස් නැවත අනුකොටස්වලට වෙන් කර මැනවින් ආරක්ෂා කර පරපුරෙන් පරපුරට ගෙන ආවේ මහ රහතන් වහන්සේලාගේ නිකෙලෙස් මනසෙහි වූ අසීමිත ස්මරණ ශක්තියෙනි. බුද්ධ භාෂිත මගධ (පාලි) බසින් ම නිසි කල්හි ග්‍රන්ථාරූඪ කිරීමට තරම් කාරුණික වූත්, දුරදර්ශී වූත් උන් වහන්සේලා සැබැවින්ම අප ජාතියේ මුර දේවතාවූන් වහන්සේලා නොවෙත් ද?

විනය පිටකය යනු බුදුන් වදාළ ආඥා දේශනාවයි. එය උභතො සංඝයා මූලික කොට සකල ලෝකයා නිවන් පිණිස හික්මිය යුතු අයුරු පෙන්වා දෙන උතුම් දේශනාවකි. සුපේශල ශික්‍ෂාකාමී ආදී වශයෙන් වර්ණනාවනට පාත්‍ර වන්නේ ඒ උතුම් මහ සඟරුවන විනය පිටකයෙහි එන ඉගැන්වීම් ඒ අයුරින්ම පිළිපදින නිසා ම ය. එපමණක් නොව ආරාමයක, අසපුවක, වන අරණක, සෙනසුනක අදක් අපට දැකිය හැකි නිසංසල බව හා එක් වුණු ශාන්ති පැවිදි රුවකින් පැවසෙන්නේ විනය පිටකයේ ගැඹුරු අරුත නොවේද? වණ්ඩ අසංවර පුරුෂයකු ශාන්ත ඉරියව් ඇති දැමුණු තවුසකු බවට පත් කළහැකි ආශ්චර්යය මෙම විනය පිටකය නම් ධර්ම කොටස තුළ අන්තර්ගතව ඇති බවට තවත් සාධක පෙන්වීම අවශ්‍ය නොවේ.

සූත්‍ර පිටකය ව්‍යවහාර මාත්‍රයේ සිට දෙව් මිනිසුන් අරබයා නිවන් පිණිස දේශනා කරන ලද අතර එහි සූත්‍ර දේශනා සංඛ්‍යාව 18000 කට නොඅඩු ය. මෙම සූත්‍ර දේශනා සියල්ල නැවත කොටස් 5 කට පහත සඳහන් අයුරු වෙන් කර ඇත. පෞද්ගලික ජීවිතයේදී මෙන් ම ඕනෑම සමාජ තලයක ජීවත්වන අයෙකුට මතුවන ඕනෑම ගැටලුවක් විසඳ ගැනීමේ නිවැරදි මාර්ගය ද පෙන්වා දෙමින් පරම නිෂ්ඨාව ලෙස නිවනට පුද්ගලයා යොමු කෙරෙන අයුරින් මෙම දේශනා කර තිබීම පිළිබඳ මෙනෙහි කරන විට බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහාකරුණා ගුණයෙහි ස්පර්ශය අපට නොදැනේ ද?. ඕනෑම ගැටලුවක් හමුවේ නිවැරදි තීරණය ගැනීම සඳහා ධර්මයම ගුරු කොට ගන්නේ නම් සමාජය කෙතරම් සුරක්‍ෂිත වේ ද?

- 1) සංයුක්ත නිකාය
- 2) මජ්ඣිම නිකාය

- 3) දීඝ නිකාය
- 4) අංගුත්තර නිකාය
- 5) බුද්දක නිකාය

ඉහතින් දක්වන ලද්දේ සූත්‍ර පිටකයට අයත් නිකාය ග්‍රන්ථ පහයි. අභිධර්මය දෙවියන් අරඹයා දේශනා කළ කොටස වන අතර එම කොටස නැවත සැරියුත් හිමියන් වෙත දේශනා කරන ලදුව ඉන් පසු ඕනෑම ශ්‍රාවකයකුට විමසා බැලිය හැකි වන පරිදි විවෘතව පැවතීම කෙරම් ආශ්චර්යයක් ද? බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දින වරයාවෙහි මැදියම් රැය දෙවියන් සමඟ සාකච්ඡා පැවැත්වීම සඳහා වෙන්කර තිබීම මෙන්ම බොහෝ දෙවි මිනිසුන්ගේ ප්‍රශ්න පිළිබඳව දෙවියන් විසින් සාකච්ඡා පවත්වන ලද බව නොයෙක් සූත්‍ර දේශනාවන්හි ඇතුළත්වී තිබීම දෙවියන් හා මිනිසුන් යනු කෙතරම් සමීප සත්ත්ව කොට්ඨාස 2 ක් දැයි තේරුම් ගැනීමට ප්‍රමාණවත් ය. දෙවියන් වෙත වැඳ වැටී ලබා ගතහැකි සැනසුමක් ගැන එම දේශනාවල සඳහන් වී නැති නමුත් සිල්වත් මිනිසුන් හට වන්දනා කරමින් ආරක්‍ෂාව සපයන දෙවියන් සිටින බව නම් සඳහන් ව ඇති බව අප විසින් වටහා ගත යුතු ය. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ දේශනා ප්‍රාතිහාර්යය තුළ, එකල තම තමා බසින් අවබෝධ වූ ඒ උතුම් දහම අද අපට අපේ බසින් ම කියවන්නට, ලියැවී තිබීම කෙතරම් භාග්‍යයක් ද? ඒ සඳහා ඇප කැප වී ක්‍රියා කරන ගිහි පැවිදි උතුමන්හට වහ වහා නිවන් අවබෝධ වේවා!

තෙවරක්ම බුදු පා පහස ලද අප රට ඒ ආශ්චර්යවත් ශ්‍රී සද්ධර්මය සුරැකීමට උරුම ලද පුණ්‍ය භූමියයි. එය මනාව අවබෝධ කරගත් පෙර රජ දරුවන් දැනුමෙන් සෙමෙන් රජකම් කළ බව ඉතිහාසයෙහි සඳහන් වේ. වසර 500 ක් තරම් කෙටි කාලයක් තුළ දී මේ උතුම් දහම මිනිස් හදවත් තුළින්

බැහැර කර දැමීමට වැර දැරූ බටහිර ආක්‍රමණිකයින් ඔවුන්ගේ පාපී චේතනා මුදුන් පමුණවා ගන්නට සමත් වූ බව වත්මන් සමාජයේ පවතින “පරිහාණී ලක්ෂණවලින් පිළිබිඹු වේ.”

1. දුම්වැටි නිසා එක් දිනක් තුළ අපට අහිමි වන වටිනා ජීවිත ගණන 65 කි.
2. මත්කුඩුවලට ඇබ්බැහි වූ තරුණ ජීවිත සංඛ්‍යාව මේ වන විට 100,000 ද ඉක්මවා ගොස් ඇත.
3. ගබ්සා කිරීම් 700 ක් එක් දිනකදී අගනුවර තුළ පමණක් සිදුකරන බවට වාර්තා පළවී ඇත.
4. මාරාන්තික ඒඩ්ස් රෝගීන්ගේ සංඛ්‍යාව දහස් ගණන් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත.

උපයන ධනය තැබූරුම් හෝ කසිප්පු තිප්පලවලට පුදා අඹු දරුවන් කුසගින්නේ තබන, පවුල නම් වූ සුන්දර සමාජ ඒකකය සැක සංකාවෙන් දුරාවාරයෙන් දුසිරිතෙන් දවා අළුකරන, උගත් වියක් ධනවත් මෙන් ම නූගත් නොදැනුවත් දිළිඳු පියවරුන් ගණන පිළිබඳ අදහසක් ගන්නට, මත් වතුර භාවිතයෙන් ලොව පළමු තැන ලබා ගැනීමේ හපන්කම සිහිපත් කිරීම ප්‍රමාණවත් වේ. දැන් දැන් මේ අමත ක්‍රියාවට මව්වරුන් ග්‍රහණය කර ගැනීමට දරන ප්‍රයත්නය කෙතරම් නිහිනද?

ලබ්‍හ කලබ්‍ව

“ආයං වස්සාන කාලේ” මේ වස්සාන කාලයයි

මහභගව සිරි වජිරකුණා දැනම් ජායලේ ධර්මාචාර්යාණී
කේ. කඳුනෙආරච්චි මහාත්මනිය විසිනි

(ගුරුතුමිය හා සිසුන් අතර වූ කථා බහකි)

ගුරුතුමිය පන්තියට පැමිණෙයි.

සිසු දරුවෝ :- ආයුබෝවන් ගුරුතුමී, සුඛ උදෑසනක්..

ගුරුතුමිය :- ආයුබෝවන් දරුවනි, තෙරුවන් සරණයි..

අද හැමදෙනාම සතුටින් කුතුහලයෙන් වගේ මොකද මේ?

නිමල් :- ගුරුතුමිය, අපි මේ බලාසිටින්නේ ඔබතුමිය එනතුරු. වස් කාලය ගැන තොරතුරු ටිකක් දැනගන්න.

ගුරුතුමිය :- ඔව් අහන්නකො, මොනවද දැනගන්න ඕන?

කමල් :- මේ කාලයට වස්සාන කාලය කියනවා. හැම පන්සල්වලම ධර්ම දේශනා ආදී පිංකම් දිනපතා කරනවා. එය පැහැදිලි කර දෙන්න.

ගුරුතුමිය :- දරුවනි, මෙය බුදු පියාණන් ජීවමාන කාලයේ සිට ඉන්දියාවේ පැවැති ක්‍රමයක්. ලංකාවටත්

ඇසල මස සිට වප් මස දක්වා අධිකව වහිනවා. එනිසා ඇසල පුර පසලොස්වක දා සිට වප් පුර පෝදා දක්වා තෙමසට වස්සාන කාලය කියනවා. එවිට හිඤ්ඤත් වහන්සේලා පිඬුසිඟා වඩින්න නොහැකියි. රුක් මුල්වල ඉන්න බැහැ. ආරාමයට වී සිටිනවා.

උපාලි :- එතකොට හාමුදුරුවන්ට දානය ලැබෙන්නේ?

ගුරුතුමිය :- ඇසල පුර පෝදා සවස සෑම පන්සලකම වස් ආරාධනය කියලා එකක් සිදු කරනවා. දායක පිරිස වැසි සඵවක් පූජා කරමින් මේ තෙමස පුරා සිව්පසයෙන් උපස්ථාන කරනවා. ඒ නිසා පන්සලේ වැඩ ඉන්න කියා ආරාධනය කරනවා.

නිමල් :- මොනවද මේ සිව්පසය කියන්නේ?

ගුරුතුමිය :- හොඳ ප්‍රශ්නයක් දරුවනි, තදින් වහින නිසා හාමුදුරුවරුන්ට පිණ්ඩපාතේ වඩින්න බැහැ. සිවුරු තෙමෙනවා. ගිලන්පස ලබාගන්න ක්‍රමයක් නැහැ. රුක්මුල්හි හිඳ භාවනා කරන්න බැහැ. එනිසා දායක පිරිස පොරොන්දු වුණා සිවුරු (වීවර), දානය (පිණ්ඩපාත), වාසස්ථාන (සේනාසන), ගිලන්පස (ගිලානපච්චය) යන සතර හෙවත් සිවුපසය මේ තෙමස මුළුල්ලේම ලබා දෙනවා කියා. දැන් දන්නවද සිවුපසය?

කමල් :- ගුරුතුමිය “වීවර මාසය” කියන්නේ ඇයි?

ගුරුතුමිය :- වස්කාලය තුළ විවිධ පිංකම් කරන දායක පිරිස ඉල් පෝයට ප්‍රථම කඨින වීවරය පූජා කිරීමට පිංකම සුදානම් කරති. සර්වරාත්‍රික

පිරිත්, කඨින චීවරය වඩම්මවන පෙරහැර මේ කාලය තුළ භික්ෂුන් වහන්සේලාගේ පරිහරණයට අවශ්‍ය දේවල් පූජා කළහැකියි. වස් පචාරණය කළ පෝදා සිට කඨින උත්සව කෙරෙන එළඹෙන පෝය දක්වා කාලයට “චීවර මාසය” කියා කියනවා.

- විමල් :- අපට අනුකම්පාවෙන් කියා දෙන්න “වස්සාවාසික සිවුරු” කියන්නේ කුමකටද කියා
- ගුරුතුමිය :- වස් කාලය අවසන් වී කඨින චීවරය පූජා කරන අවස්ථාවේ වස්සමාදන් වූ අනෙක් භික්ෂුන්ට පූජා කරන සිවුරුවලට “වස්සාවාසික සිවුරු” කියනවා. කඨින චීවරයට අමතරවයි ඒ සිවුරු පූජා කරන්නේ.
- විමල් :- මට තවත් දැනගන්න ඕන ගුරුතුමිය “කඨින දුස්ස” යනුවෙන් කියන්නේ ඇයි කියා.
- ගුරුතුමිය :- කඨින උත්සවය දා අලුයම් කාලයේ පෙරහැරකින් පන්සලට වඩම්මවන “සුදු රෙද්ද හෝ සිවුරු පිට රෙද්ද” ට කියනු ලබන නම “කඨින දුස්ස” කියායි. එය පාන්දරම හාමුදුරුවරුන්ට පූජා කරන විට “ඉමං කඨින දුස්සං සංසස්ස දේම” කියා පූජා කරනු ලබයි.
- නිමල් :- “කඨිනානිසංස ඛණ” කියන්නේ කුමන වේලාවක කියන ඛණ ද ?
- ගුරුතුමිය :- කඨින උත්සවය දා රාත්‍රී කාලයේ එම සිවුර හැඳගෙන කඨින චීවරයක් පූජාකිරීමේ ආනිසංස ගැන දායක පිංවතුන්ට දේශනා කරන ධර්ම දේශනයයි.

- උපාලි :- මේ කඩිනම් විවරය සුදානම් කර ගන්නා අයුරු කෙටියෙන් පැහැදිලි කර දෙන්න.
- ගුරුතුමිය :- සියලු දායක පිරිස කඩිනම් විවරය සඳහා දෙනු ලබන මුදලින් සුදු හෝ සිවුරු පාට රෙද්දක් ගෙන එය පෙරහැරකින් අලුයම් කාලයේ පන්සලට වඩමවනවා. එයට කඩිනම් දුස්ස කියනවා. එය එදිනම මසා පඬු පොවා වේලාගන්නවා. එදිනම රාත්‍රී එයම ඇඳගෙන කඩිනානිසංස ධර්මදේශනා කරනවා. මේ කඩිනම් විවරය දීමට සුදුසු වන්නේ තෙමස මුළුල්ලේම පන්සලේ වැඩ ඉදිමින් පෙරවස් ආරක්‍ෂා කරගෙන සිටි හික්කුන් වහන්සේලාටයි.
- සරත් :- ගුරුතුමිය, මේ කඩිනම් උත්සවය හැම පසන්සලකම කරනවද?
- ගුරුතුමිය :- පෙරවස් සමාදන් වූ හැම පන්සලකම කරනවා. පන්සලක එක අවුරුද්දකට එක් වතාවක් පමණක් කළහැකි මහා අනර්ඝ පිංකමකි.
- උපාලි :- අපේ පන්සලේ හැමදාම හවසට ධර්ම දේශනා පවත්වනවා.
- සිසු දරුවෝ :- ඔව් ගුරුතුමිය, අපේ පන්සලෙන් කරනවා. බණ කියනවා, බෝධි පූජා තියෙනවා. මල් පූජාවන් තියනවා. හැමෝම පිළිතුරු දුන්නා.
- ගුරුතුමිය :- එහෙම තමා දරුවනි, මේ වස්සාන කාලය තුළ තමයි බෞද්ධ ගිහි පිංවතුන්ට පිං රැස්කර ගැනීමට හැකි කාලය. ඒ බව බුදුපියාණන් වහන්සේන් දේශනා කර තිබෙනවා.

නිමල් :- ගුරුකුමිය, අපට තවත් දැනගත යුතු කරුණක් තියෙනවා.

ගුරුකුමිය :- මොකක්ද තව දැනගන්න ඕනෑ?

නිමල් :- කඬින චීවරය වඩම්මවන පෙරහැර ඉතාම වාමි සරලයි. ඒ ඇයි?

ගුරුකුමිය :- කඬින චීවර පූජාව කියන්නේ මහත් ආනිසංස ගෙන දෙන පූජාවක්. වරක් හෝ කළ හොත් අපායගාමී වීමෙන් නිදහස් විය හැකිලු. ඒ වගේම තමයි අටමහ කුසල්වලින් එකක්. එනිසා මෙම පෙරහැරට බෞද්ධ කොඩි, කුඩ, සේසත්, මල් හා හේවිසි ද තියෙනවා. වෙනත් නැටුම් ගැයුම් කරන්නේ නැහැ. ඉදිරියෙන් බුදු රුවක් වඩම්මවනවා. ඒ නිසා බුදුගුණ පමණයි කියන්නේ. ඒවා තාලයට ලස්සනට කරනවා. සිත් සතන්වල බුද්ධාලම්බන ප්‍රීතිය ඇතිවන සේ කෙරෙන දෙයක්.

(සිසු දරුවෝ සියලු දෙනා නැගිට ගුරුකුමියට බොහොම පිං කියා කීවේ අපමණ සතුටකින්.)

නිමල් :- මේ වස්සාන කාලය ගැන අප නොදන්නා බොහෝ දේ දැනගන්නා.

ගුරුකුමිය :- දරුවනට අවවාදයක් හැටියට කියනවා හැම දෙනාම මෙම පිංකම්වලට සහභාගිවන්න. තමන්ට හැකි දෙයක් කර දී පිං රැස්කරගන්න.

සියලු දෙනා සතුටින් විසිර ගියෝ ය.....

අකාලරාවි ජාතකය

කොළඹ විශාලා විද්‍යාලේ විශ්‍රාමලත් ආචාර්යාණි
ලක්ෂ්මී පෙරේරා මහාත්මනිය විසිනි

ඒ ලොව්තුරා බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙවරම්හි වැඩ වසනා සමයයි. දෙවරම් වෙහෙර වැඩවාසය කළ හික්කුන් වහන්සේලා අතරින් නිතර සෝභා පවත්වන හික්කුහු දෙනමක් මුල් කොට අප සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ අකාලරාවි ජාතකය දේශනා කළ සේක.

දෙවරම් වෙහෙර වැසි හික්කුන් වහන්සේලා රාත්‍රී කාලයේ සැතපෙන විට මෙම හික්කුන් දෙනම අවදියෙන් සිටියහ. කැ කෝ ගැසුහ. අන් හික්කුහු අලුයම පිබිඳෙන විට, ශිල්ප ශාස්ත්‍ර හදාරන විට දෙදෙනම සෝභා කළහ. දම් සභාවෙහි රැස්වූ හික්කුන් වහන්සේලා මෙම හික්කුන් දෙනමගේ සෝභාකාරී හැසිරීම පිළිබඳ සාකච්ඡා කළහ. එහි වැඩි අප සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ පෙර කල දී පවා මෙම දෙනම සෝභාකාරී ලෙස හැසිරුණු බැව් වදාළ සේක.

අත අතීතයේ බරණැස් නුවර බඹදන් නම් රජෙකු රාජ්‍ය කරනා සමයෙහි, අප මහ බෝසනාණෝ තක්ෂිලාවෙහි දිසාපාමොක් ඇදුරුකුමාණෝ වූහ. එහි පන්සියයක් සිසුහු ශිල්ප හැදෑරූහ. එහි වේලාව නොවරදවා හඬලන කුකුළෙක් සිටියේ ය. දිනපතා පෙරයම් යාමයෙහි එකම හෝරාවක දී කුකුළා හැඩලුවේ ය. එවිට ශිෂ්‍යයෝ අවදි වී ශිල්ප ශාස්ත්‍ර හදාරන්නට පටන් ගත්හ. කුකුළා තක්ෂිලාවෙහි ගුරුන් හා සිසුන් අතරේ හැදී වැඩුණු නිසා, ආහාර ගැනීම, අවදිවීම

හා නින්දට යාම පිළිවෙලකට කිරීමට පුරුදු පුහුණු වී සිටියේ ය. කුකුළා ටික කලකට පසු මිය ගියේ ය. සිසුනට සංඥාවක් නොමැති වීමෙන් අලුයම අවදිවීමට නොහැකි විය. එක් සිසුවෙක් සොහොන් බිමක අතරමං වී සිටි, දෙමාපියන් හෝ කුකුළු රංචුවකට අයත් නොවන කුකුළක රැගෙනවිත් කුඩුවක ලා පෝෂණය කළේ ය.

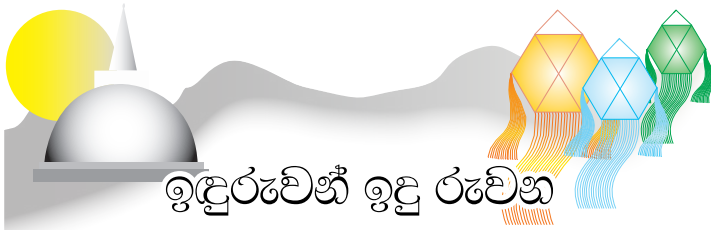
මෙම කුකුළා මැදියම් රැයේ අවදි වී හඬලයි. සිසුහු මැදියම් රැයේ අවදි වෙති. ඉන්පසු ඔවුනට නින්ද නොයේ. නැවත කෙසේ හෝ නින්දට වත් කල කුකුළා නැවතත් හඬලයි. සිසුහු නින්දත් නොනින්දත් අතර පාඩම් කරති. ඔවුන් ගේ ඉගෙනීම පිරිහී ගියේ ය. කෝපයට පත් සිසුහු කුකුළා පන්නා දැමූහ. කුකුළා මරණයට පත් වූ බව සිසුහු ආචාර්යයන්හට එනම් බෝසතාණන්හට පැවසූහ.

අප මහා බෝසතාණෝ සිසුන් අමතා “නිදැල්ලේ වැඩුණු සතකු ගේ හැසිරීම මෙබඳු” යැයි පැවසූහ. “කුකුළු පැටවුනට ආහාර සොයාගන්නා සැටි මවු කිකිළිය කියා දේ. තම පියා අලුයම හඬලන්නේ එකම වේලාවක බැව් පැටවු ඉගෙන ගනිති. මෙම කුකුළාට දෙමාපිය හෝ ගුරුවරුන්ගේ ඇසුර නොලැබූ නිසා මෙලෙස හැසිරුණ බැව් ඉගෙනගත යුතු බැව් ආචාර්යවරයාණෝ සිසුනට පවසා සිටියහ. පෙර සිටි කුකුළා ගුරු ඇසුර ලැබූ හෙයින් යහපත් වූ බැව් අපහට පැහැදිලි නොවේදැයි බෝසතාණෝ විමසා සිටියහ.

මෙම ජාතක ධර්මය තුළින් අප දරුවනට ද බොහෝ දේ ඉගෙන ගත හැකි ය. වැඩිහිටියන් වූ දෙමාපියන්, ගුරුවරුන් ලබා දෙන අවවාද දරුවන් පිළිගත යුතු ය. අන් අයට කරදරකාරී ලෙස හැසිරීමද නොකළ යුතු ය. එවිට ගැටලු ඇති නොවේ. සාමකාමී ලෙස ජීවිතය ගෙන යා හැකි ය.

අවවාද පිළිපදිමින් ජීවිතය හැඩගසා ගතහොත් දරුවනට තම ජීවිතය යහපත් කරගත හැකි ය.

එකල සිටි සිසු කැළ මෙකල බුදු පිරිස ය. ආචාර්යවරයාණෝ අප සම්මා සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ ය.

ඉඳුරුවනී ඉඳු රුවෙන

(ඇවෑන් වී වළ අනිග්‍රහ නබ්‍රකඩ ඉන්ද්‍රන නාහිව්‍යාණනට
බැති කූෂ්ච් ජොකුබ්කි.)

වෙරළත වැදී වැලැපෙයි දළ රළ	දුකිනී
ගහඳුරු වලා හුඬ වට ගැවැසෙයි	සොවිනී
හිනිදුම් පත්තුව ම සෝ කඳුළින්	තෙමිණී
'ඉඳුරුවනක්' දකිමු මින් මතු කොයි	ලෙසිනී ?

මහිමී ය සසුන් කෙත නැඟ	ඉන්දකිලය
දිවියෙහි අපිස් දිලිසිණි සුසුදු	සීලය
යෙදුවෝ අනුන් යහපත පිණිස	කාලය
පාළු යි හිමි නැතුව අද ධම්ම	සාලය

සසුනට නැඟෙන රතු විලී සිවු දෙසින්	පෙණේ
විලී බිය නැති ව අදහම සදහමට	ගෙණේ
උවදුරු නසන සඟ සමඟිය ඇවැසි	දිනේ
නාහිමී නොමැති පාඩුව මතුවට ද	දැනේ

අපමණ සුත පෙමින් තැනු මහරු සිසු	පෙළ
සිරිලක - විදෙස සසුනට සදහි සවි	බල
මැදහත් සිතින් අත්තැර සියලු	බලතල
නෙක්බම්මයෙන් බැස යන ගුරු සඳකි	දළ

රුවනින් රුවන් ඉඳුරුවනකි ගුණ	මහරු
සිරිතින් කුලුණු ගුණයෙන් සරු මහ	ඇදුරු
දෝතින් වැදිය නැකි මහ සඟ ගණ	අනුරු
හිවනින් හිවේ වා නාහිමි සඳ	ඉරුරු

- ඇකූෂු